

Protokollsutdrag

Sammanträdestid	2020-04-14 kl. 15:00-15:30
Plats	Stadshuset vån 7, 7046
Beslutande ledamöter	Katrin Stjernfeldt Jammeh (S) (Ordförande) Roko Kursar (L) (1:e vice ordförande) Håkan Fäldt (M)
Övriga närvarande	Andreas Norbrant (Stadsdirektör) Tomas Barring (Chefsjurist) Anna-Lena Alnerud (Sekreterare)
Utses att justera	Håkan Fäldt
Justeringen	2020-04-21
Protokollet omfattar	§229

Underskrifter

Sekreterare	
	Anna-Lena Alnerud	
Ordförande
	Katrin Stjernfeldt Jammeh	
Justerande
	Håkan Fäldt	

§ 229 Remiss från Naturvårdsverket - Förslag till nya och ändrade föreskrifter för genomförande av reviderade direktiv på avfallsområdet

STK-2020-355

Sammanfattning

Naturvårdsverket har översänt remiss Förslag till nya och ändrade föreskrifter för genomförande av reviderade direktiv på avfallsområdet med inbjudan att inkomma med synpunkter. I remissärendet lämnas förslag på en ändrad och en ny föreskrift, bland annat ett ändringsförslag att bestämmelserna om sortering av brännbart avfall med tillhörande undantag utgår samt nya bestämmelser om vilka uppgifter som ska antecknas enligt avfallsförordningens bestämmelser om anteckningsskyldighet och hur antecknade uppgifter ska lämnas till avfallsregistret. Föreskrifterna är nödvändiga för genomförandet av EU:s skärpta avfallslagstiftning, det så kallade Avfallspaketet, i svensk rätt. Inom Malmö stad har ärendet remitterats till miljönämnden, tekniska nämnden och VA Syd som alla inkommit med yttranden.

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar

1. Kommunstyrelsens arbetsutskott godkänner förslag till yttrande och skickar det till Naturvårdsverket.

Beslutet skickas till

Naturvårdsverket
Miljönämnden
Tekniska nämnden
VA Syd

Beslutsunderlag

- G-Tjänsteskrivelse KSAU 200414 Remiss från Naturvårdsverket - Förslag till nya och ändrade föreskrifter för genomförande av reviderade direktiv på avfallsområdet
- Förslag till yttrande
- Följebrev Remiss från Naturvårdsverket - Förslag till nya och ändrade föreskrifter för genomförande
- Föreskrifter om anteckningsskyldighet och lämnande av uppgifter till avfallsregistret
- Tekniska nämnden beslut § 90
- Remissvar från tekniska nämnden
- Miljönämnden beslut 200324 § 59
- Remissvar från miljönämnden
- Remissvar från VA SYD
- Jämförelsetabell NFS 2004 4 om brännbart avfall och organiskt avfall
- Konsekvensutredning om anteckningsskyldighet och lämnande av uppgifter till avfallsregistret

- Konsekvensutredning NFS 2004 4 om brännbart avfall och organiskt avfall
- Ändring NFS 2004 4 om brännbart avfall och organiskt avfall
- Remismissiv förslag till nya och ändrade föreskrifter på avfallsområdet

Datum
2020-04-14

Adress
August Palms Plats 1

Diarienummer
STK-2020-355

Yttrande

Till
Naturvårdsverket

Remiss från Naturvårdsverket - Förslag till nya och ändrade föreskrifter för genomförande av reviderade direktiv på avfallsområdet NV-04609-19

Sammanfattning

Malmö stad har inget att erinra vad gäller ändringsförslaget gällande hantering av brännbart avfall och organiskt avfall, men vill framföra att förslaget kommer att ge konsekvenser för Malmö stads verksamhet i form av eventuellt extra arbetsinsatser och ökade kostnader. Vad gäller förslaget om anteckningsskyldighet och lämnande av uppgifter om avfall till avfallsregistret ser Malmö stad ett problem i att de digitala systemen för uppgiftsinlämning inte är tillräckligt anpassningsbara till avvikande situationer och andra dokumentationskrav. Malmö stad tillstyrker därför inte förslaget i sin nuvarande utformning.

Yttrande

Malmö stad är i grunden positiva till Naturvårdsverkets förslag eftersom det kan väntas ge bättre kontroll över avfall. För att kunna styra Sverige och EU mot en mer cirkulär ekonomi krävs ekonomiska och juridiska styrmedel som i första hand leder till minskad användning av jungfruliga råvaror. Kraven i avfallsledet bör utformas så att de inte leder till att återvinning och återbruk försvåras genom administrativt betungande krav. Alltför begränsande, fördyrande eller administrativt belastande regler om avfall i produktens slutskede kan också leda till en svart marknad för avfallshantering och en ökad nedskräpning och avfallsdumpning. Miljötillsynen behöver därför anpassas till detta.

Vad gäller förslaget om hantering av brännbart avfall och organiskt avfall vill Malmö stad framföra ett antal synpunkter, vilket görs nedan. Vad gäller förslaget om anteckningsskyldighet och lämnande av uppgifter om avfall till avfallsregistret, som avhandlas i avsnittet därefter, tillstyrker inte Malmö stad förslaget i sin nuvarande utformning.

Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2020:) om ändring i Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd (NFS 2004:4) om hantering av brännbart avfall och organiskt avfall.

Malmö stad har ingenting att erinra avseende föreskriftsändringen eller föreskriftens innehåll, men vill lyfta följande aspekter med bäring på frågan:

- Av 15 b § avfallsförordningen (föreslagen lydelse) framgår att den som producerar bygg- och rivningsavfall ska sortera ut vissa avfallsslag och förvara dem skilda från varandra och från annat avfall. Naturvårdsverket får enligt förslaget ett bemyndigande att meddela undantag från detta krav. Utöver detta ges kommunen möjlighet att i det enskilda fallet meddela dispens. Bestämmelserna i 15 g § och 15 h § i regeringens förslag om genomförande av reviderade EU-direktiv på avfallsområdet sätter ramen för eventuella undantag meddelade av Naturvårdsverket. Malmö stad delar bedömningen att det inte finns behov av att Naturvårdsverket meddelar generell undantag, utöver det som framgår av föreslagna regler i avfallsförordningen, under förutsättning att kommunerna får möjlighet att meddela dispens. För att uppnå lika-behandling är det viktigt att vägledning till kommunerna görs användarvänlig.
- När föreskriften nu uppdateras föreslår Malmö stad att Naturvårdsverket funderar på användningen av hänvisningar till standarder. 14 § anger att bestämning av TOC i avfallet ska ske genom provtagning. Provtagningsplan och provning ska ske enligt viss angiven svensk standard. Hänvisning till standard finns även i gällande föreskrift. Det är problematiskt med bindande föreskrifter som hänvisar till SIS-standarder vars innehåll inte är fritt utan måste köpas. Enligt legalitetsprincipen ska lagstiftning vara tillgängligt för var och en. Det finns visserligen inte något formellt hinder mot att i författning hänvisa till normer eller standarder som har utarbetats av svenska eller utländska standardiseringsorgan. En förutsättning bör dock vara att normerna och standarderna lätt, och utan kostnad, kan anskaffas av dem som berörs av dem.
- Vidare, 16 och 18 §§ avser dispensmöjlighet på grund av kapacitetsbrist för annan behandling än deponering och hänvisar till behov av deponering inom regionen vid kapacitetsbrist. Det framgår även av gällande lydelse. Begreppet region är inte definierat i lagstiftning som en geografisk enhet. För Skåne innefattar län och region samma geografiska område, där det ena är ett geografiskt område och de andra en administrativ och funktionell organisatorisk enhet. Det vore välkommet med en definition av begreppet, när föreskriften ändå uppdateras.

Utöver ovanstående synpunkter vill Malmö stad påpeka de konsekvenser som förslaget medför för kommunen i form av extra arbetsinsatser och ökade kostnader för stadens verksamhet, då särskilt vad gäller följande:

- Avfall på allmän platsmark och kommunalägd mark som staden har rådighet över består av både brännbart och icke-brännbart vilket huvudsakligen hamnar i offentliga papperskorgar. Ändringsförslaget innebär att man kan införa ett krav som medför att sådant material även ska sorteras som brännbart respektive icke-brännbart avfall. Sortering av sådant material medför därför sannolikt extra arbetsinsatser och ökade kostnader.
- Ändringsförslaget innebär att den tidigare möjligheten till undantag från kravet på sortering ska upphävas. Någon ny generell undantagsregel ska, enligt förslaget, inte heller införas. Däremot vill Naturvårdsverket utöka möjlighet för kommunerna att i det enskilda fallet ge dispens från kraven för utsortering. Om dispens skulle ges

kommer bygg- och rivningsavfall sorteras i minst två fraktioner på platsen, brännbart och icke-brännbart. En sådan hantering kan medföra en fördyrning av byggentreprenader, vilket innebär att ökad tidsåtgång och ökad kostnad måste tas i beaktande vid planering av Malmö stads exploatering- och entreprenadverksamhet.

- Om Malmö stad, med egen personal eller via entreprenör, åläggs att sortera avfall i efterhand leder detta till både arbetsmiljöproblem och arbetsledningsproblem kopplade till säkerhet, vilket i slutändan blir en kostnadsfråga och eventuellt en fråga om enskilt lidande i händelse av olycka.

Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2020:) om anteckningsskyldighet och lämnande av uppgifter om avfall till avfallsregistret.

Malmö stad ser positivt på att det genom föreskrifterna nu förtydligas hur vissa uppgifter ska rapporteras. Malmö stad anser dock att förslaget bör ändras på grund av följande skäl:

- Uppgifter till avfallsregistret kommer att kunna lämnas in antingen via ett API (applikationsprogrammeringsgränssnitt) eller via en e-tjänst. Naturvårdsverkets förslag på föreskrifter kommer att utgöra en bas för hur e-tjänsten och API:et kommer att utformas. Tjänsterna kommer att styra den som ska lämna in uppgifter till avfallsregistret på ett sådant sätt att de endast kommer att kunna lämna uppgifter som överensstämmer med vilka uppgifter som krävs enligt föreskrifterna. Malmö stad ser ett problem med detta. Systemen, och därmed föreskrifterna, behöver vara anpassningsbara till avvikande situationer och till andra dokumentationskrav. Förslaget i sin nuvarande utformning kan därför inte tillstyrkas.
- Föreskriften behöver vara anpassad till situationer när avfallsproducenten är okänd eller inte kan identifieras, exempelvis vid upptäckt och borttransport av farligt avfall som dumpats längs vägkanter och i naturen, något som tyvärr inte är ovanligt (bilbatterier, spillolja, elektronik, med mera). Det kan vara en myndighet som låter samla in och transportera bort avfallet, istället för avfallsproducenten.
- Avfallet kan även utgöras av farliga, även explosiva, kemikalier som behöver transporteras bort och omhändertas akut innan avfallsproducent, innehåll och egenskaper kunnat klarläggas. Sådana situationer har inträffat flera gånger i landet de senaste åren. Det behöver därför finnas möjlighet att ange ”okänt” i fråga om ”vem avfall kommer från” i 4 § c) och ”var avfall uppkommit” i 4 § e). Vad gäller mängd avfall i d) och typ av avfall i a) bör det vara möjligt att lämna uppgift om antingen uppmätt som beräknad vikt, respektive misstänkt typ utan närmare klassificering. Sådana möjligheter kan kombineras med en motivering. Om möjligheterna inte finns kan det äventyra viktiga samhällskyddande insatser, där det ofta är flera myndigheter inblandade och det inte finns eller är tydligt vilken myndighet som har huvudansvaret.
- Malmö stad saknar frågan om sekretess i remissens konsekvensutredning och beskrivning av avfallsregistrets webbtjänster. Vid exempelvis situationer likt de beskrivna ovan är det högst olämpligt att geografisk punkt och liknande uppgifter anges

och blir tillgänglig i realtid för allmänheten eller utomstående, på grund av risken för stöld och attentat. Avfallshuvudmän upplever redan idag omfattande problem med hot och stölder vid våra avfallsanläggningar. Transportörer är dessutom i mer utsatt läge. I redovisningen *Förstudie om förbättrad avfallsstatistik och spårbarhet för farligt avfall*, 2019-01-31, nämns frågan på sidan 15. Malmö stad anser att val av färdväg för transport av farligt avfall bör vara skyddade uppgifter. Eventuellt behövs en ny sekretessbestämmelse. Denna bör vara på plats innan webbtjänsterna lanseras. Malmö stad förutsätter att tillgången till registret är begränsat så att den inte är tillgänglig för allmänheten i realtid, varken direkt eller indirekt, eller att det åtminstone är möjligt att i webbtjänsten begära sekretess.

- Redan idag är det mycket svårt för den ansvarige avfallsinnehavaren (beställaren) att ange transportör för det avfall som ska transporteras bort, eftersom anlitad mäklare, speditör eller transportör ofta använder sig av underleverantörer utan beställarens vetskap. Även om korrekt uppgift lämnas vid avlämnandet, riskerar beställaren en miljöstraffavgift om anlitad mäklare/transportör anlitar en underleverantör, det vill säga byter till annan transportör. Mäklaren eller den som annars anlitar underentreprenör bör få skyldighet att ange uppgift om denne i avfallsregistret via dess applikationsprogrammeringsgränssnitt eller e-tjänst. Därför bör också uppgifter om flera aktörer på detta sätt kunna anges i registret, för samma åtgärd.
- Det måste vara praktiskt görbart för ansvariga verksamhetsutövare, handlare, mäklare, speditörer med flera att genomföra det som föreskriften kräver. Systemen måste finnas på plats och vara användarvänliga. Det bör beaktas hur redovisningskraven harmoniserar med liknande krav i EU:s avfallstransportförordning (1013/2006), för att inte bli alltför betungande. Idag skrivs analogt och med viss skillnad i uppgifter än vad som föreslås för Naturvårdsverkets föreskrift.

Ordförande

.....
Karin Stjernfeldt Jammeh
.....

Sekreterare

.....
Anna-Lena Alnerud
.....